

Dítě s kompenzovanou sluchovou vadou: Důsledky sluchového postižení na jeho život

Child with hearing technology:
The consequences of hearing
impairment on quality of life

Marína Štibrányiová

Katedra speciální a inkluzivní pedagogiky
Pedagogická fakulta
Masarykova Univerzita

Psychologie a její kontexty 14 (1-2), 2023, 19–34
<https://doi.org/10.15452/PsyX.2023.14.0002>

Abstrakt Dítě se sluchovým postižením vyrůstající ve slyšící společnosti čelí celé řadě výzev a nároků. Sluchové postižení nelze chápat pouze jako ztrátu jednoho ze smyslů. Jeho přítomnost ovlivňuje i další oblasti jako komunikaci, socializaci a kognitivní funkce. Neznalost skrytých důsledků sluchového postižení u osob zastávající pomáhající profese, může mít fatální dopad na kvalitu života jedince se sluchovou vadou. Cílem přehledové studie je analýza odborných zdrojů, které se věnují tématu sluchového postižení a jeho dopadu na dítě. Studie je zpracována na základě pěti odborných zdrojů, které se věnují důsledkům sluchového postižení z různých úhlů pohledu, jako je například dílčí rozvoj jazykových funkcí a porovnávají výsledky testových baterií dětí se sluchovým postižením se slyšícími vrstevníky. Výsledky výzkumů se vztahují k dětem s prelingvální vadou sluchu, která je kompenzovaná a dítě vyrůstá převážně v mluveném prostředí. U dětí se sluchovým postižením jsou patrné velké rozdíly v dosažených výsledcích výzkumu. V některých oblastech mohou dosahovat srovnatelných výsledků se svými slyšícími vrstevníky, celkově ovšem v konečném porovnání děti se sluchovým postižením spíše zaostávají, a to i když jsou zajištěny prediktory vedoucí děti s uvedeným smyslovým postižením k téměř normálnímu vývoji, jako je například včasnost kompenzace, intervence a podnětné rodinné a komunikační prostředí.

Klíčová slova Dítě se sluchovým postižením, důsledky sluchového postižení, komunikační kompetence, kompenzační pomůcky

Abstract Children with hearing impairment are a very heterogeneous group. The heterogeneity of this group is not primarily due to the hearing impairment but to its indication on the child and its impact on the quality of life in the context of all their experiences. Hearing impairment is described as an information and communication barrier. Auditory deprivation affects the maturation of the auditory pathway and auditory centres, which are closely linked to cognitive function. The absence of an acoustic signal affects the development of spoken language, thinking and causes changes in perception. The significant impact of hearing impairment on an individual can occur in early childhood during the sensitive period when the child is most sensitive to changes and stimuli received. The consequence of hearing loss in a child is much more influenced by the interaction between the child and the environment than by the severity of the hearing loss itself. Hearing plays a vital role in development. In addition to providing language access, it enables social interaction, helping to acquire social norms and regulate one's behaviour. A child with severe hearing loss growing up in a speaking environment does not have natural access to spoken language. The secondary consequences of hearing impairment can be observed to varying degrees, depending on external and internal factors, in the area of communicative competence, which is closely linked to the ability to form social relationships. The effects are, therefore, also evident in the individual's cognitive functions.

The review study aims to analyse five research studies to indicate the secondary consequences of hearing impairments. The review is based on three empirical studies and two theoretical research studies published between 2012 and 2022 in Web of Science. The authors of three empirical and two theoretical studies examined the issue of hearing impairment in a total of 230 children with hearing impairment from the Netherlands, Italy, Sweden and America. The control group comprised 170 hearing peers and normative scales within the standardised tests. The individual studies worked mainly with pre-existing diagnostic materials focusing on specific areas of language competence, such as comprehension, spontaneous speech and referential communication. The comparison results show that the secondary consequences can vary in children with hearing impairment even when early intervention, setting of hearing technology and auditory rehabilitation, which has been cited as a fundamental predictor of normal development, is maintained.

External and internal factors always influence the impact of hearing impairment on a child and cannot be clearly defined. However, based on the analysis of empirical and theoretical studies, areas of increased sensitivity to the absence of auditory stimuli can be more deeply designated. Such as the development of procedural and short-term phonological memory necessary to acquire concepts and respond to a linguistic stimulus. Increased prevalence, compared to hearing peers, of both external and internal psychopathological symptoms, with children compensated by hearing aids being more at risk than children with cochlear implants. The possible occurrence of associated language processing defects. In general, all studies agree that in most cases, children with hearing loss using hearing technology underperform compared to their hearing peers. This information is essential for subsequent rehabilitation care requiring a detailed diagnosis of the individual level of communication competence.